- 1 -
11. JAN 1960

L. 6896/2.

KONINKRIJK BELGIE. — ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. — AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling tgeving, tweede kamer, de 28e tober 1959 door de Minister van lturele Zaken verzocht hem van vies te dienen over een ontwerp n wet "waarbij de Minister van nanciën wordt gemachtigd de arborg van de Staat te verlenen or een lening uit te schrijven or de Nationale Stichting voor financiering van het Weten- happelijk Onderzoek", en, op december 1959, over een nieuwe kst, heeft de 4e december 1959 t volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires culturelles, le 28 octobre 1959, d'une demande d'avis sur un projet de loi "autorisant le Ministre des Finances à attacher la garantie de l'Etat à un emprunt à émettre par la Fondation nationale pour le financement de la recherche scientifique", et, le 3 décembre 1959, sur un nouveau texte, a donné le 4 décembre 1959 l'avis suivant :

Volgens de memorie van toelichting bij het ontwerp hebben de leden en de secretaris-generaal van de Nationale Raad voor wetenschapsbeleid een stichting opgericht, die tot doel heeft de financiering van het wetenschappelijk onderzoek in België te vergemakkelijken. Aan die stichting is een actief van honderdduizend frank besteed.

Het eerste wat de stichting zal moeten doen, is een lening van drie milliard frank in tien jaarlijkse tranches aangaan; over dit bedrag zal de Regering de beschikking hebben om de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek te financieren. Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit zal de bestemming van het bedrag bepalen.

De ontwerp-wet moet tot gevolg hebben, dat Staatswaarborg wordt verleend voor de terugbetaling van de hoofdsom en voor de betaling van de rente van de door de stichting aangegane lening.

Volgens dit alles blijkt het dus niet zo te zijn, dat de Staat zich borg stelt voor het geval dat de stichting haar verbintenissen niet mocht kunnen nakomen, maar dat hij in feite het voordeel van de geleende fondsen zal hebben, en in elk geval zal moeten instaan voor de dienst van de lening waarvan hij de ware schuldenaar is.

Liever dan van waarborg te spreken, zegge men dus, meer in overeenstemming met de feiten, dat de Staat de terugbetaling van de hoofdsom en de betaling van de rente van de lening op zich neemt.

.../...

De Minister van Financiën zou dan bevoegd worden gemaakt om machtiging te verlenen tot het uitgeven van de onderscheiden tranches van de lening en tot het vaststellen van de daaraan verbonden voorwaarden, zoals de data van de terugbetalingen, de vorm van de effecten, de periodiciteit van de rentebetalingen, enz...

\+

\+ \+

Het slot van artikel 1 van het ontwerp verleent vrijstelling van het zegelrecht voor inschrijvingsbiljetten, ontvangstbewijzen en alle akten en geschriften, gemaakt of opgesteld naar aanleiding van de uitgifte of afgifte van de obligaties.

Ook wordt vrijstelling van de taks op de beursverrichtingen verleend voor de afgifte van de obligaties aan de inschrijver.

De renten van de lening worden niet van ambtswege vrijgesteld van alle zakelijke belastingen en taxes, maar kunnen dit worden als de Minister van Financiën daarin toestemt.

Daargelaten of een bevoegdheid die krachtens artikel 112 van de Grondwet zaak van de wet is, rechtstreeks aan de Minister en niet aan de Koning dient te worden toegekend, moge worden opgemerkt dat overdracht van bevoegdheid juist in dit geval niet te verantwoorden lijkt: Het toestaan van een lening op lange termijn tegen twee ten honderd 's jaars is geen verrichting met

.../...

winstoogmerk. Ligt het dan ook in de bedoeling van de Regering de aangekondigde vrijstelling van belastingen te verlenen, dan is het niet geraden met overdracht van bevoegdheid te werk te gaan.

Wordt met het hiervoren opgemerkte rekening gehouden, dan behoren de eerste drie leden van artikel 1 als volgt te worden gelezen :

"Artikel 1.-

De Staat neemt op zich de terugbetaling van de hoofdsom en de betaling van de rente van een lening nominaal groot drie milliard frank, rentende twee ten honderd 's jaars en terugbetaalbaar na dertig jaar, met ingang van 1 januari 1960,in tien jaarlijkse tranches uit te geven door de Nationale Stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek.

De tranches van de lening zullen eerst na machtiging van de Minister van Financiën en onder de door hem bepaalde voorwaarden worden uitgegeven.

De rente van de lening is vrijgesteld van alle huidige en toekomstige zakelijke belastingen en taxes, ten bate van de Staat, provincies en gemeenten.

De inschrijvingsbiljetten ... (voorts zoals in het Regeringsontwerp) ...".

\+

\+ \+

.../...

Artikel 2 bepaalt, dat de fondsen ter beschikking van de Regering worden gesteld. De Regering is geen onderscheiden rechtspersoon; zij is het uitvoeringsorgaan van de Staat. Het ware dan ook juister te zeggen, dat de fondsen ter beschikking van de Staat worden gesteld.

Het eerste lid van artikel 2 bedoelt, dat de opbrengst van de lening het bezit van de stichting blijft totdat een koninklijk besluit over de bestemming beslist. Dit lid kan beter als volgt worden gelezen :

"Naarmate de beslissingen inzake de bestemming van de geleende fondsen worden genomen, stelt de Nationale Stichting de opbrengst van de lening ter beschikking van de Staat om de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek te financieren".

\+

\+ \+

Het tweede lid van artikel 2 kan beter als volgt worden gelezen :

"Deze bestemming en de nadere regelen daarvoor zullen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden bepaald".

Selon l'exposé des motifs du projet, les membres et le secrétaire général du Conseil national de la politique scientifique ont créé une fondation qui a pour objet de favoriser le financement de la recherche scientifique en Belgique. Un actif de cent mille francs a été affecté à cette fondation.

Le premier acte que doit poser la fondation sera d'emprunter, en dix tranches annuelles, une somme de trois milliards de francs qui sera mise à la disposition du Gouvernement pour financer le développement de la recherche scientifique. Les affectations de cette somme seront déterminées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

La loi en projet doit avoir pour effet de donner la garantie de l'Etat au remboursement du principal et au paiement des intérêts de l'emprunt contracté par la fondation.

Il apparaît de ces éléments que l'Etat n'est pas appelé à intervenir comme caution pour le cas où la fondation ne pourrait faire honneur à ses engagements, mais qu'en réalité l'Etat bénéficiera des fonds empruntés et devra, en toute hypothèse, assurer le service de l'emprunt dont il est le véritable débiteur.

Il serait, dès lors, plus conforme aux faits de prévoir que l'Etat prend à sa charge le remboursement du principal et le paiement des intérêts de l'emprunt, plutôt que de parler de garantie.

Le Ministre des Finances serait alors habilité à autoriser l'émission des diverses tranches de l'emprunt et leurs conditions, telles que les dates des remboursements, la forme des titres, la périodicité du paiement des intérêts, etc. ...

\+

\+ +

La fin de l'article 1er du projet exempte du droit de timbre les bulletins de souscription, les reçus et généralement tous les actes ou écrits faits ou dressés à l'occasion de l'émission ou de la délivrance des obligations.

L'exemption de la taxe sur les opérations de bourse est également prévue en ce qui concerne la délivrance au souscripteur des obligations.

Quant aux intérêts de l'emprunt, ils ne sont pas exemptés d'office de tous impôts et taxes réels, mais l'éventualité de cette exemption est prévue si le Ministre des Finances consent à l'accorder.

Sans examiner s'il convient d'attribuer directement au Ministre et non au Roi, un pouvoir que l'article 112 de la Constitution réserve à la loi, on observera que le recours à une délégation de pouvoir ne semble pas se justifier dans le cas présent. L'octroi d'un prêt à long terme portant intérêt au taux de deux pour cent ne relève pas de la poursuite d'un but lucratif. Aussi, s'il

entre dans les intentions du Gouvernement d'accorder l'exemption fiscale annoncée, il serait indiqué d'éviter le recours à une délégation de pouvoir.

Si les observations qui précèdent sont admises, les trois premiers alinéas de l'article 1er devraient être rédigés comme suit :

"Article 1er.-

L'Etat prend en charge le remboursement en principal et le paiement des intérêts d'un emprunt au montant nominal de trois milliards de francs, portant intérêt au taux de deux pour cent l'an et remboursable après trente ans, à émettre à partir du 1er janvier 1960, en dix tranches annuelles, par la Fondation nationale pour le financement de la recherche scientifique.

Les tranches de l'emprunt ne seront émises qu'après autorisation du Ministre des Finances et aux conditions qu'il détermine.

Les intérêts de l'emprunt sont exempts de tous impôts et taxes réels quelconques, présents et futurs, au profit de l'Etat, des provinces et des communes.

Les bulletins de souscription ...(la suite comme au projet du Gouvernement) ... ".

\+

\+ \+

L'article 2 prévoit que les fonds sont mis à la disposition du Gouvernement. Celui-ci ne constitue pas une personne juridique distincte; il est l'organe d'exécution de l'Etat. Aussi serait-il plus exact de dire que les fonds sont mis à la disposition de l'Etat.

Le premier alinéa de l'article 2 entend que le produit de l'emprunt reste en possession de la fondation jusqu'au moment où l'affectation sera décidée par arrêté royal. Cet alinéa serait mieux rédigé comme suit :

"La Fondation nationale mettra le produit de l'emprunt à la disposition de l'Etat pour financer le développement de la recherche scientifique, au fur et à mesure que les décisions d'affectation des fonds empruntés seront prises".

\+

\+ +

Le texte néerlandais de l'article 2, alinéa 2, gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit :

"Deze bestemming en de nadere regelen daarvoor zullen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden bepaald".

---

kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de	
Heren :	A. VRANCKX,	raadsheer van State,	voorzitter,
ssieurs :		conseiller d'Etat,	président,
	G. VAN BUNNEN,	raadsheren van State,	
	K. MEES,	conseillers d'Etat,	
	F. VAN GOETHEM,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	G. VAN HECKE,	assesseurs de la section de législation,	
vrouw :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier,	griffier.
lame :		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de lerlandse en de Franse tekst rd nagezien onder toezicht van H. K. MEES.

Het verslag werd uitgebracht)r de H. G. PIQUET, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. K. MEES.

Le rapport a été présenté par M. G. PIQUET, substitut.

GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) A. VRANCKX.